

Ο ΜΠΛΙΑΓΚΟΣ*)

Ήταν Δεκέμβριος μὴν τοῦ 1912. Τὸ Αὐδὴμιον τελεῖ ὑπὸ βουλγαρικὴν κατοχήν, τὰ σχολεῖα γεμάτα στρατὸ βουλγαρικό. Οἱ μαθηταί, μὴ ἔχοντες ἄλλην ἀσχολίαν, ἐχωρίσθησαν εἰς δύο ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα καὶ ἤρχισαν ἕνα ἀγριὸν πετροπόλεμον, ποῦ δὲν ἦταν δυνατόν νὰ τὸν ἐμποδίσῃ καμμία καὶ κανενὸς ὁποιοῦδήποτε οὐδετέρου ἢ μεσολάβησις. «Ὅστις ἐτολμοῦσε ἔστω καὶ νὰ προσφέρῃ μόνον τὴν λέξιν «εἰρήνη» ἐθεωρεῖτο ἄχθρός, προδότης τῆς παρατάξεως εἰς ἣν ἀνήκε καὶ ὑπεβάλλετο εἰς τιμωρίαν τὸ ὀλιγώτερον 25 ραβδισμῶν, βουλγαριστὶ «δδάτσι πέτ»**), σύμφωνα μὲ τὸν βουλγαρικὸν στρατιωτικὸν κανονισμόν, τοῦ ὁποῖου εἶχομεν λάβει ἀκριβὲς ἀντίγραφον καὶ τὸν ἐφημερίζαμεν αὐστηρὰ εἰς κάθε περίπτωσιν ἀπειθαρχίας.

Καὶ ὁ πετροπόλεμος ἐξακολουθοῦσε μὲ ὅλον τὸ πολεμικὸν μένος, μὲ τὸ ὅποσον κατετρώγετο ὁ ὑπόδουλος ἑλληνισμός. Ἀλλὰ διὰ ποῖον σκοπὸν καὶ διὰ ποῖαν αἰτίαν καὶ ποῖον θὰ ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα κανεὶς δὲν ἐγνώριζε. Μόνον ἔπρεπε κάθε πρωτὶ νὰ δίδουμε τὸ «παρὼν» εἰς τοὺς ἀρχηγούς μας καὶ νὰ τοὺς δηλώνωμεν ὅτι εἰμεθα πρόθυμοι νὰ θυσιάσωμεν εἰς κάθε τὼν νεῦμα ἢ διαταγὴν ποῦ θὰ μᾶς ἐδίδαν. Ἀπουσιάζων δὲ εἰς ὑπέκειτο εἰς τιμωρίαν παρὰ τῶν ἀρχηγῶν διὰ νὰ μὴν παραλύσῃ ἡ πειθαρχία.

Οἱ ἀρχηγοὶ ἔχοντες ἡλικίαν μεγαλυτέραν ἡμῶν, ἐπέβαλλον τὰς θελήσεις των ὅπως αὐτοὶ ἔκριναν καλόν. Τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο στρατοπέδων, τὸ καὶ ἡμέτερον, ἐστήσε τὸ στρατηγεῖον τοῦ εἰς τὴν Παράγκια τοῦ Μαυρίδου, πρὸς τὴν Κατσοῦ (ὄνομα τοποθεσίας). Ἀρχηγὸς δὲ τῆς μερίδος ταύτης ἦταν ὁ περίφημος Ἀθαν. Κουρουμάνωλης ἢ Παπαθανάσης, γενικός ἐπιτελάρχης ὁ μακαρίτης Ἀντώνης Κροῦσος, τοῦ ὁποῖου αἱ διαταγαὶ ἦσαν ἀματάκλητοι. Τὰ φυλάκιά μας ἔφθαναν μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ Ἀϊ-Λιά, διὰ νὰ μὴν προσβάλλῃ ὁ ἐχθρὸς τὸ στρατηγεῖον

ἐξ ἀπίνης καὶ καταλάβῃ τὰ ἐπιτελικά σχέδια. Ὑποδιοικητὴς ἦταν ὁ Χρήστος Κάλφας καὶ δεκανεὺς τῆς ἀλλαγῆς ὁ ὑποφαινόμενος, ὁ κατόπιν μετονομασθεὶς «Μπλιάγκος».

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν ἐπρομηνύετο σύγκρουσις· ἡ πρωτὴ ἀλλαγὴ τῶν φρουρῶν ἐγένετο κανονικῶς ὑπὸ τοῦ δεκανέως, ἐπιστρέψας δὲ ἔδωσα τὴν κεκανονισμένην ἀναφορὰν εἰς τοὺς ἀρχηγούς, π. χ. ὅτι οὐδεμία ἐχθρική κίνησις παρατηρήθη εἰς τὰ ἀπέναντι ὄψωματα, εἰς τὴν Δρυμῶνες, (ὁροσειρὰ τὴν ὁποίαν κατεῖχον οἱ ἀντίπαλοι) καὶ ὅτι οἱ φρουροὶ ἐκτελοῦν κατὰ γράμμα τὰ καθήκοντά των.

Ἀς μὴν παραλείψωμεν ὅμως καὶ μία λεπτομέρεια ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσα: Κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν φρουρῶν, εἰς τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τοῦ Ἀφιδ (λόφοι), ἐδρίσκετο ὡς σκοπὸς ὁ ἀγαπητός μας Ἀβραάμ Παπὰ Μιχαὴλ κρατῶν μίαν ράβδον μήκους ἐνὸς μέτρου καὶ εἰκοσιπέντε ἐκατοστῶν ὡς ὅπλον, πλειοδοτῶν δὲ εἰς πολεμικὸν μένος, εἶχε δέσει εἰς τὴν ἄκρην τῆς ράβδου διὰ σπάγγου ἕνα σόμα, εἰς ἐνδειξὴν ἐφ' ὅπλου λόγχην καὶ κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἀπροσδοκῆτως μᾶς παρουσίασε ὅπλα, ὡς θὰ ἔπραττε ἕνας γεγυμνασμένος στρατιώτης.

Ἀφοῦ ἐδόθη ἡ ἀναφορὰ εἰς τοὺς ἀρχηγούς, χαριστικῶς μᾶς ἐκάλεσαν νὰ καθίσωμε κοντὰ εἰς τὴ φωτιὰ νὰ ζεσταθούμε, διότι κατόπιν εἶχον νὰ μᾶς ἀναγγεῖλουν σοβαρὰς ἀποφάσεις περὶ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πετροπολέμου καὶ τῆς κεραυνοβόλου ἐπιθέσεώς μας διὰ τὴν τελικὴν ἀποσύνθεσιν τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων.

Ἀφοῦ λοιπὸν συνεζήτηθησαν ὅλαι αἱ λεπτομέρειαι καὶ κατεστρώθησαν τὰ ἐπιτελικά σχέδια τῶν ἀρχηγῶν, ἐνεκρίθησαν ἅπαντα παρὰ τῶν ὑφισταμένων ἀξιωματῶν καὶ ὀπλιτῶν.

Προκειμένου δὲ νὰ τεθοῦν εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς ἐπομένης, ἐν συνεχείᾳ ὁ ἀρχηγὸς μᾶς ἐδήλωσεν ὅτι ἐλήφθη καὶ μία ἄλλη ἀπόφασις διὰ τὴν σήμερον ἐξ Ἰσοῦ σπουδαία καὶ σοβαρά, τὴν ὅποιαν θὰ μᾶς ἀνακοινώσῃ ὁ κ. ἐπιτελάρχης.

Ἐγείρεται λοιπὸν σοβαρὸς ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ ὁ ἐπιτελάρχης καὶ ἀφοῦ ἐξῆυσε ἐπανειλημμένως διὰ τῆς χειρὸς τοῦ τὸ κεφάλι του, ὡς ἐσυνήθειζε, διὰ νὰ ἀντλήσῃ σοφίαν καὶ ὅχι θάρρος, διότι τὸ θάρ-

*) Ἦτο φαγητόν, ποῦ τὸ ἐσυνήθιζον αἱ πτωχότεραι οἰκογένειαι. Ἐλάγετο ὁμως καὶ «μπλιάγκος» ὅταν ἕνα φαγητόν ἀπετύγχανεν εἰς τὴν κατασκευὴν του.

**) Ἡ τιμωρία αὕτη ἐλάγετο καὶ εἰρωνικῶς «ντεβέτσι-ε-σάς», ἥτοι δεκαεννέα καὶ ἑξ.

Συζητήσας
ΑΒ.
Απρίλιος
1940

ρος δὲν τοῦ ἔλειπε ποτέ, πολλάκις ριψοκινδυνεύσας εἰς τὰς συμπλοκάς. Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ ξύσιμο τοῦ κεφαλίου του, μὰς εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Τώρα θὰ πάτε εἰς τὰ σπίτια σας νὰ φάτε τὸ μεσημεριανό σας καὶ κατόπι θὰ μαζευθῇτε πάλι ἐδῶ διὰ σύσκεψιν, ἀλλὰ θὰ φέρῃ καὶ ὁ καθένας ἐκεῖνο ποῦ θὰ ὀρίσω, διὰ νὰ κάνουμε ἓνα χαλδᾶ, καθ' ὑψηλὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τῶν ἐπιτελῶν».

Γνώστης ὢν ὁ ἐπιτελάρχης τὸ τί ἠδύνατο ὁ καθεὶς νὰ προσκομίσῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του, ἀρχίζει νὰ ἐκφωνῇ τοὺς ἀμετακλήτους ὀρισμούς του: «Ὁ Χρ. Κάλφας θὰ φέρῃ ἓνα μπουκάλι πετμέζι τριακοσάρικο. Ὁ Θόδωρος τῆς Λενιώς ἄλλο ἓνα, ἃς εἶναι καὶ τῆς μισῆς ὀκάς. Ὁ Θανάσης τῆς Χαριτωμένης καὶ ὁ Μπάμπος τῆς Σμαράγδας θὰ φέρουν ἀπὸ μισὴ ὀκά περίπου ἀλεύρι. Ὁ (ὑποφαινόμενος) καὶ ὁ Δενδρῆς ἀπὸ ἓνα κομμάτι λίπος (κιπάρ), διότι ἐσφάξαμε προβατίνες καὶ ἔχουν μπόλικο καὶ οἱ ἄλλοι θὰ κουβαλήσουν ξύλα καὶ νερό». Ὁ ἴδιος δὲ ὁ ἐπιτελάρχης ἀνελάμβανε νὰ προσκομίσῃ τὸν τέντζερε καὶ μίαν κουτάλα ξύλινη ἕως 50 πόντων μήκους διὰ τὸ ψήσιμο τοῦ χαλδᾶ.

Ἐννοεῖται ὅτι ταῦτα προσκομίσθησαν ἅπαντα τὴν κεκανονισμένην ὥραν, ἀσχετῶς ὑπὸ ποίας συνθήκας ὁ καθεὶς ἐξ ἡμῶν ἠδυνήθη νὰ τὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ ἀσχετῶς ποία τιμωρία τὸν ἀνέμενε ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ἂν ἐγίνετο ἀντιληπτὸν τὸ κλαπὲν εἶδος. Πάντως ὅμως ὅποιαδήποτε καὶ νὰ ἦτο ἡ τιμωρία τῶν γονέων, οὐδέποτε θὰ ἦτο τόσον αὐστηρὰ ὅσον θὰ ἦτο ἡ τῶν ἀρχηγῶν, ἔαν δὲν προσεκομίζοντο τὰ ζητηθέντα εἶδη.

Διὸ καὶ προσκομίσθησαν χωρὶς ἀναβολῆν καὶ ὁ χαλδᾶς ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν.

Τὰ περὶ τὸν τέντζερεν πρωτεῖα κατεῖχον οἱ προσκομίσαντες τὰ εἶδη μετὰ τῶν ἀρχηγῶν. Ἡ φοβερὰ στρατοκρατία ἐχαλαρώθη χάρις εἰς τὸ εὐφρόσυτον γεγονός. Ὁ ἴδιος ὁ ἐπιτελάρχης ἀνέλαβε τὸ ψήσιμον, μὲ βοηθόν του τὸν ὑποφαινόμενον δεκανέα τὸν ὅποιον ὑπερηγάπα, διότι πολλάκις εἰς τὰς μάχας ἔδειξε μεγάλην ἀνδρείαν, διὸ καὶ τοῦ ἀπενεμήθη ὁ βαθμὸς τοῦ δεκανέως, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰς ἀγγαρείας.

Ἐπέπρωτο ὅμως ἐκ τῆς μάχης αὐτῆς τοῦ χαλδᾶ νὰ μὴν ἀποκομίσῃ δάφνας,

ἀλλὰ νὰ ἀποδειχθῇ ὁ δειλότερος πάντων· διότι κατὰ τὸ ψήσιμο φοβήθηκα μήπως κατ' αὐτὸς, κι' ἐπῆρα ἓνα μαστραπά νερό καὶ τὸ ἔχυσα ὅλο μέσα εἰς τὸν τέντζερε. Μοὶ ἐφάνηκε πὺς ἤθελε λίγο νερό, καὶ αὕτη ἦταν ἡ ἀρχικὴ πρόθεσίς μου, νὰ βάλω ὀλίγο νερό, ἀλλὰ καταληφθεὶς, φαίνεται, ἀπὸ αἰφνίδιον ἐνθουσιασμόν, ἄδειασα ὁλόκληρον τὸν μαστραπά καὶ τοιοῦτοτρόπως ὁ χαλδᾶς μετετράπη εἰς μπλιάγκον, ἀναγκασθέντες νὰ τὸν φάγωμεν μὲ τὰ κουτάλια.

Ὁ ἐπιτελάρχης θλιδόμενος διὰ τὸ κατάντημα τοῦ χαλδᾶ, ἀνεκάτωσε μὲ τὴν ξύλινη κουτάλα ἀκαταπαύστως, ὑβρίζων καὶ βλασφημῶν συνάμα Θεοῦ καὶ δαίμονας διὰ τὴν ἀποτυχίαν. Ἡθέλησε ὅμως καὶ νὰ τὸν δοκιμάσῃ κάποτε καὶ ἐδγαλε πρὸς τοῦτο τὴν κουτάλα γεμάτην.

Τότε ὁ Μπάμπος τῆς Σμαράγδας, ποῦ ἔφερε τὸ ἀλεύρι, θυμήθηκε ὅτι ἔχει καὶ αὐτὸς δικαίωματα καὶ ἄπλωσε τὸ δάχτυλό του νὰ γευθῇ, ἀλλὰ ὁ ἐπιτελάρχης ἀμείλικτος καὶ αὐστηρὸς, τοῦ κατέφερε τὴν κουτάλα μὲ τὸ περιεχόμενόν της εἰς τὸ κεφάλι, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐματαίωσε τὴν ἀνέρον πρόθεσίν του.

Ἐντρομός ὁ δαστυχὴς Μπάμπος δὲν ἐτόλμησε νὰ διατυπώσῃ καμμίαν ἀπορίαν ἢ διαμαρτυρίαν διὰ τὸ ἀπρόοπτο συμβάν, μόνον ἔτρεξε νὰ πλυθῇ διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ ἐγκαύματα τοῦ βράζοντος περιεχομένου τῆς κουτάλας.

Ἀπαθὴς ὁ ἐπιτελάρχης ἐσυνέχισε τὸ ἀνακάτωμα τοῦ χαλδᾶ καὶ κατέβαλε ἀπεγνωσμένας προσπάθειάς νὰ τὸν συμμορφώσῃ, ἀλλὰ αὐτὸς δὲν ὑπήκουσε. Παρέμεινε μπλιάγκος καὶ ἐφαγώθη μὲ τὰ κουτάλια.

Ἀλλὰ ὁ ὑποφαινόμενος, ἐνοχὸς τῆς καταστροφῆς τοῦ χαλδᾶ, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μείνῃ ἀτιμώρητος. Καὶ ὁ μὲν ἐπιτελάρχης καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχηγοὶ δὲν ἐσκέφθησαν νὰ μὲ τιμωρήσουν. Ὁ λαὸς ὅμως μ' ἐκόλλησε τὸ παρατσούκλι «μπλιάγκος» καὶ αὐτὸ ἦτο ἀρκετὴ τιμωρία. Ἐκεῖνοι ποῦ ἔζησαν εἰς τὰ χωριά εἰμποροῦν νὰ φαντασθοῦν τί σημασίαν ἔχουν τὰ παρατσούκλια. Διμαρτυρήθη, ἠπείλησα παραιτησθαι, καὶ οἱ ἀρχηγοὶ ἠθέλησαν νὰ μὲ προστατεύσουν, ἀλλὰ τόσο τὸ χειρότερο. Ἕνας ἐσώπαινε, δέκα τὸ ἔλεγαν, ἕως ὅτου τὸ παραδέχθηκα καὶ ὁ ἴδιος καὶ ἡ ὑπόθεσις ἐτελείωσε.